

PROTOKÓŁ KONTROLI PROBLEMOWEJ

przeprowadzonej w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wysokiem Mazowieckiem z siedzibą przy ul. Ludowej 15A, reprezentowanym przez Panią Jolantę Kadłubowską – przewodniczącą Zespołu.

W dniach 5.12.2011r. – 6.12.2011r. kontrolę problemową w Powiatowym Zespole w Wysokiem Mazowieckiem przeprowadzili członkowie Wojewódzkiego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białymstoku w następującym składzie:

1. Katarzyna Cybula – sekretarz Wojewódzkiego Zespołu – kierownik zespołu kontrolującego;
2. Teresa D. Krzysztoń- Przekop – lekarz (*specjalista neurolog*)- członek Wojewódzkiego Zespołu;
3. Agata Wioletta Narewska – starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie upoważnień do kontroli z dnia 19.11.2011r. o sygnaturze: WZON i kolejnych numerach: 1/2011, 2/2011, 3/2011, wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Andrzeja Kozłowskiego Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej PUW – *akta kontroli str. 6 – 8.*

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z trybem, określonym w:

1. Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 14.03.2008r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (*Dz. U. Nr 53, poz. 323*);
2. Zarządzeniu Wojewody Podlaskiego Nr 140/09 z dnia 23 grudnia 2009r. w sprawie szczegółowych zasad wykonywania kontroli zewnętrznych.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała:

1. Pani Jolanta Kadłubowska – przewodnicząca Powiatowego Zespołu w Wysokiem Mazowieckiem.

Przedmiot kontroli:

1. Ocena zgodności wydanych orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (*trafność rozstrzygnięć pod względem orzeczniczym*);

2. Ocena prawidłowości i jednolitości stosowania przepisów, standardów i procedur w sprawach orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (*formalna poprawność postępowań*).

W toku kontroli ocenie podlegała prawidłowość stosowania przepisów:

1. Ustawy z 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (*Dz.U. 2011, Nr 127, poz. 721 z późn. zm.*);
2. Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 15.07.2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (*Dz. U. Nr 139, poz. 1328, z późn. zm.*);
3. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 01.02.2002r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku. życia (*Dz.U. Nr 17, poz. 162 z późn. zm.*);
4. Ustawy z dnia 14.06.1960r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (*Dz. U z 2000r., Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.*)

Ustalenia Kontroli:

Zgodnie z Zarządzeniem Starosty Powiatu Wysokomazowieckiego Nr 7/2002 z 26 lipca 2002r., wydanym w oparciu o art. 6a ust. 1 ww. ustawy – Powiatowy Zespół w Wysokiem Mazowieckiem jest organem właściwym miejscowo w sprawie ustalenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności na wniosek mieszkańców zamieszkujących powiat wysokomazowiecki. Powołanie Zespołu było poprzedzone uzyskaniem zgody Wojewody Podlaskiego.

Zespół został powołany przez Starostę na mocy Zarządzenia z 26 lipca 2002r. Nr 9/2002, czyli zgodnie z art. 6a ust. 1 obowiązującej ustawy. Funkcje przewodniczącej Powiatowego Zespołu w Wysokiem Mazowieckiem pełni Pani Jolanta Kadłubowska, powołana na to stanowisko na mocy Zarządzenia Starosty z 20 marca 2009r. Nr 3/09. Zgodnie z aktualnie obowiązującym Regulaminem Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Wysokiem Mazowieckiem (*Załącznik do Uchwały Nr XVI/144/05 Rady Powiatu Wysokomazowieckiego z dnia 8 lutego 2005r., zmieniony Uchwałą Nr XXVIII/186/2009 z dnia 21 grudnia 2009r.*) Zespół działa w strukturze Starostwa Powiatowego w Wysokiem Mazowieckiem.

W skład Powiatowego Zespołu w Wysokiem Mazowieckiem wchodzi: przewodniczący i członkowie w tym: 1 sekretarz, 2 lekarzy (*o specjalnościach mających zastosowanie w procesie orzekania*), 1 psycholog, 1 pracownik socjalny, 1 doradca zawodowy oraz 1 pedagog. Wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu w Wysokiem Mazowieckiem spełniają wymogi kwalifikacyjne, określone w § 21 ww. rozporządzenia z 15.07.2003r. oraz posiadają Zaświadczenia wydane przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych i Wojewodę Podlaskiego upoważniające do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Powiatowy Zespół mieści się w budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Ludowej 15 A, gdzie przyjmowane są wnioski osób, ubiegających się o wydanie orzeczenia. Czynności procesowe z udziałem stron (*rozmowy członków o specjalnościach poza medycznych z osobami zainteresowanymi, badania lekarskie i posiedzenia składów*) odbywają się w jednej z poradni specjalistycznych Szpitala Ogólnego w Wysokiem Mazowieckiem. Pomieszczenia te umożliwiają przeprowadzanie czynności w warunkach zapewniających dyskrecję i poszanowanie dóbr osobistych. Wszystkie pomieszczenia (*gabinety lekarskie, pokoje ocen, poczekalnia, toalety*) są odpowiednio wyposażone i dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Kontroli poddano 20 losowo wyłoniętych wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności wraz z załączoną dokumentacją i wydanymi orzeczeniami, złożonych i rozpatrzonych w okresie: **1.01.2011r. – 30.10.2011r.**

OCENA ORZECZNICZA W ZAKRESIE SCHORZEŃ NEUROLOGICZNYCH I NARZĄDU RUCHU:

Kontrolująca *dr Teresa Danuta Krzysztów – Przekop*, po dokonaniu oceny 20 wniosków wraz z załączoną dokumentacją medyczną, zakończonych orzeczeniami o lekkim (5), umiarkowanym (10) i znacznym (5) stopniu ustaliła, co następuje:

1. Oceny stanu zdrowia sporządzone przez lekarzy – przewodniczących składów we wszystkich sprawach – świadczą o faktycznym przeprowadzaniu bezpośrednich badań lekarskich ;
2. Opisy badań w ocenach są wyczerpujące, zawierają szczegółowo odnotowane wywiady lekarskie i wyniki bezpośrednich badań przedmiotowych.
  - Uchybienie stwierdzono w sprawie Nr 2958.2011 – ustalono umiarkowany stopień niepełnosprawności na okres 4 lat (*do 31.03.2015r.*) z powodu choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa. W ocenie, sporządzonej przez lekarza opis bezpośredniego badania jest nie prawidłowy. Odnotowano mało wyczerpujący opis badania bezpośredniego, który nie odzwierciedla stopnia upośledzenia sprawności ruchowej. Nie zawiera wyników bezpośrednich badań przedmiotowych, ani wykazania odchylenia od normy. W ocenie kontrolującej (*dr T. D. Krzysztów – Przekop*) jednak trafność rozstrzygnięcia nie budzi wątpliwości co do jego zgodności z załączoną dokumentacją – *akta kontroli str. 12 – 14.*
3. Rozpoznanie schorzeń zasadniczych we wszystkich sprawach, biorąc pod uwagę treść załączonej dokumentacji i wyniki badań bezpośrednich – postawiono prawidłowo.
4. Zgodnie z § 32 ust. 4 ww. rozporządzenia z 15.07.2003r. – wyłącznie schorzenia odnotowane w ocenach stanu zdrowia jako zasadnicze uznano za przyczyny niepełnosprawności i oznaczono odpowiednim symbolem literowo – cyfrowym.

OCENA FORMALNO – PRAWNA SPOSOBU ROZPATRZENIA WNIOSKÓW O USTALENIE STOPNIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI:

Wszczęcie postępowania:

1. Skontrolowane wnioski zawierały elementy określone w § 6 ust. 1 pkt 1 – 5 rozporządzenia z 15.07.2003r. w sprawie orzekania (...). Do wniosków załączono dokumentację medyczną, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, czyli zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia wnioskodawców wydane dla potrzeb orzekania, które zgodnie z § 6 ust. 2 wystawiono nie wcześniej niż na 30 dni przed dniem złożenia wniosku.
  - Uchybienie stwierdzono w sprawie Nr 2958.2011 zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia osoby zainteresowanej zostało wystawione powyżej 30 dni przed złożeniem wniosku (o 4 dni) – akta kontroli str. 17 – 18.
2. We wszystkich sprawach lekarze – członkowie Zespołu, zgodnie z kompetencją określoną w § 33 pkt. 2 rozporządzenia z 15.07.2003r. przeprowadzili wstępną weryfikację kompletności załączonej dokumentacji medycznej. Czynności tych dokonano niezwłocznie.
3. We wszystkich sprawach dokonano prawidłowego, pod względem rodzaju schorzenia i celu orzekania, doboru specjalistów do składu orzekającego (*lekarza i pracownika socjalnego / doradcy zawodowego / psychologa*).
4. Zawiadomienia o terminie rozpatrzenia spraw zostały dokonane zgodnie z § 7 ust 3 ww. rozporządzenia – czyli doręczone osobom zainteresowanym nie później niż na 7 dni przed datą wyznaczonego posiedzenia i za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Przebieg postępowania:

1. **Terminowość rozpatrywania wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności** – 20 skontrolowanych spraw rozpoznano w następujących terminach:

Dwanaście skontrolowanych wniosków rozpoznano z nieznacznym przekroczeniem 1 miesięcznego terminu. We wszystkich przypadkach przekroczenia terminu organ wywiązał się z obowiązku sygnalizacji – niezwłocznie informował strony o tym fakcie, stosownie do art. 36 KPA oraz § 19 ust. 3 pkt. 3 ww. rozporządzenia z 15.07.2003r.

2. **Dokumentowanie przebiegu postępowania:**

We wszystkich skontrolowanych sprawach przeprowadzono wymagane czynności procesowe i utrwalono je w określonych przepisami prawa formach. Wszyscy członkowie składów orzekających sporządzili oceny zgodnie z własną specjalnością: lekarze – oceny stanu zdrowia,

26

a pracownicy socjalni, doradcy zawodowi i psycholodzy – odpowiednio oceny: sytuacji socjalno – społecznej, zawodowe i psychologiczne.

W każdej sprawie przebieg posiedzenia został utrwalony w formie protokołu – zgodnie z wymogiem § 7 ust. 4 ww. rozporządzenia z 15.07.2003r. – podpisanego przez wszystkich członków składu orzekającego.

- Uchybienie stwierdzono w sprawie Nr 3102.2011 – w protokole i orzeczeniu nieprawidłowo wpisano datę złożenia wniosku – *akta kontroli str. 19 – 20.*

W 7 sprawach w ocenach członków składów (*lekarzy i pracowników socjalnych*), stwierdzono niezgodność uzasadnień z obowiązującymi definicjami ustawowymi poszczególnych stopni niepełnosprawności oraz standardami kwalifikowania do osób niepełnosprawnych:

- uzasadnienia orzeczeń (*sprawy nr. 3043.2011, 3032.2011, 2951.2011, 3091.2011, 3102.2011*) o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym zawierają wyłącznie przesłankę odnoszącą się do konieczności „*zapewnienia stałej pomocy / stałego wsparcia*”. Nie zawierają natomiast przesłanki dotyczącej konieczności „*opieki*”, która jest podstawowym elementem definicji ustawowej znacznego stopnia niepełnosprawności (*art. 4 ust. 1 ww. ustawy*);
- zmodyfikowanie w uzasadnieniach ocen socjalno – społecznych definicji umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (*sprawy o nr 3078.2011, 1857/07*) polegające na połączeniu elementów definicji umiarkowanego i znacznego stopnia („... *Częściowe, okresowe naruszenia niepełnosprawności organizmu w pełnieniu ról społecznych i egzystencji ...*” i „... *trwałe, częściowe naruszenie sprawności organizmu wymagające w pełnieniu ról społecznych i opieki ...*”).

Na podstawie ustaleń, opisanych w ocenach specjalistów, potwierdzonych protokołami – sporządzono orzeczenia, zawierające wszystkie elementy wymienione w § 13 ww. rozporządzenia. Orzeczenia zostały doręczone osobom zainteresowanym prawidłowo (*odebrane osobiście lub za zwrotnym potwierdzeniem odbioru*) zgodnie z § 13 ust. 5 ww. rozporządzenia.

- Uchybienie stwierdzono w sprawie Nr 3102.2011 – orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało doręczone osobie zainteresowanej z przekroczeniem (*o 3 dni*) 14 – dniowego terminu wydania orzeczenia od dnia posiedzenia składu orzekającego – *akta kontroli str. 19.*

Podsumowanie

W wyniku przeprowadzonej kontroli problemowej stwierdzono uchybienia o charakterze formalnym i nie powodują żadnych skutków prawnych. Nie stwierdzono niezgodności wydanych orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono.

Jednocześnie informuje się o przysługującym prawie:

1. Zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń w nim zawartych;
2. Odmowy podpisania protokołu kontroli.

KONTROLOWANY:

1. **Jolanta Kadłubowska**

.....
Jolanta Kadłubowska

Przewodnicząca Powiatowego Zespołu
 w Wysokiem Mazowieckiem

KONTROLUJĄCY:

1. **Katarzyna Cybula:**

.....
Katarzyna Cybula 19.12.2011r.

Sekretarz Wojewódzkiego Zespołu

2. **Teresa Krzysztoń-Przekop:**

.....
T. Krzysztoń-Przekop

Lekarz – członek Wojewódzkiego Zespołu

3. **Agata Wioletta Narewska:**

.....
Agata Narewska

Starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej PUW

Wzmianka o odmowie podpisania protokołu kontroli

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono